

IDIKIT ANG MAPA NG BARANGAY. ITO AY MAGSILBING GABAY NG PAMILYA SA PAGUHIT NG KANILANG RUTA PATUNGO SA EVACUATION CENTERS

SA KAMAY MO NAKASALALAY ANG KALIGTASAN MO!

MAGING LISTO!

LAGYAN NG ( ) MARKA KUNG SAAN MAKIKITA ANG INYONG BAHAY, DALAWANG LUGAR TAGPUAN, AT TINALAGANG EVACUATION CENTER. ISULAT KUNG KINAKAILANGAN

OPERATION LISTO
tamang paghahanda, tamang aksyon!

GABAY AT MAPA PARA SA LISTONG PAMILYANG PILIPINO

Ang materyal na ito ay binuo para sa kaligtasan at kahandaan ng iyong komunidad. Ito ay binubuo ng mga katangian ng isang LISTONG PAMILYANG PILIPINO at mga aksyon na dapat gawin ng bawat myembro ng pamilya.

Dapat Maagap!
GUMAWA NG PLANO | MAG-IPON NG GAMIT SA E-BALDE | MAGHANAP NG SUPORTA

Dapat May Alam!
ALAM ANG AKSYON BAGO, HABANG AT PAGKATAPOS ANG ISANG SAKUNA | ALAM ANG MGA SAKUNA SA LUGAR

Dapat Handang-Handa!
MAY PAMPAMILYANG PLANO PARA SA PAGLIKAS

MAAGAP

DIREKTORYO NG LISTONG PAMILYANG PILIPINO

Pamilya / Kamag-anak

PANGALAN	KASARIAN	EDAD	NUMERO NG TELEPONO O CELLPHONE	BLOOD TYPE	KARANIWANG LUGAR NA PINUPUNTAHAN
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

Iba pang kamag-anak, kaibigan na maaaring tawagan

PANGALAN	KASARIAN	EDAD	NUMERO NG TELEPONO O CELLPHONE	BLOOD TYPE	ADDRESS
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

LOCAL

Barangay: _____
 Munisipyo: _____
 Pullis: _____
 Bumbero: _____
 Ospital: _____
 MDRRMC: _____
 Red Cross Chapter: _____
 DSWD/MSWD: _____
 Electric Provider: _____
 (e.g. Meralco)
 Water Provider: _____
 (e.g. Manila Water)

NATIONAL

NDRRMC
Trunkline: 911-5061 to 65 Operations Center:
(02)911-1406, (02)912-2665, (02)912-5668,
(02) 911-1873

Office of Civil Defense
(02) 911-5061 to 65

Red Cross
Hotline: 143
(02) 527-0000
(02) 527-8385 to 95

PAGASA
General Inquiries: (632) 4342696 Weather
Forecasting System: (632) 9264258, (632) 9271541
Aviation Weather Updates (632) 8323023

Philippine Coast Guard
Trunkline: (02) 527-8481 to 89
Action center: (02) 527-3877
Text Hotline: (Globe) 0917-PCG-DOTC,
(Globe) 0917-724-3682 (Smart) 0918-967-4697

PHIVOLCS
Text hotline: 0918-9122813
Trunkline: (02) 931-81-01
Disaster Response Unit: 856-3665, 852-8081

DILG (PATROL 117)
Text hotline: 925-1111
Telefax: 928-7281

PNP
Hotline: 117, 722-0650
Text hotline: 0917-847-5757

BFP
(02) 426-3812, (02) 426-0219

MAAGAP

Marunong mag-plano ang L!stong Pamilyang Pilipino

Dalawa o tatlong beses sa isang buwan, ugaliing pag-usapan ang paghahanda ng pamilya sa mga darating na sakuna.

- Ipaliwang sa bawat isa ang dahilan at epekto ng isang sakuna
- Pag-usapan at ituro sa mga bata ang mga gawain sa isang paglikas
- I-tsek at mag-imbak ng mga kagamitan na maaring ilagay sa e-balde
- Kilalanin ang lokal na opisyal o opisina na maaring tawagan sa oras ng sakuna
- Mag-ensayo ng mga gawain sa isang paglikas
- Alamin ang mga ligtas na lugar o ruta patungo sa evacuation centers
- Magkaroon ng isa o dalawang tagpuan sa oras ng sakuna
- Ipaskil ang mga emergency numbers malapit sa telepono o itala sa cellphone

May E-Balde Ang L!stong Pamilyang Pilipino

Ang **e-balde** o **emergency balde** ay pinagsama-samang emergency goods na maaaring dalhin sa oras ng paglikas. Maari rin gamitin na pang-igib ng tubig kung kinakailangan.

Tubig at Pagkain

(Sapat para sa tatlong (3) araw)

- Istak ng Pagkain (Delata at Ready-to-eat foods)
- Tatlong (3) galon ng tubig

Gamit Pang-medikal

- First Aid Kit
- Karaniwang gamot para sa ubo, lagnat, sipon atbp.
- Hygiene kit (Sabon, shampoo, alkohol, toothbrush, toothpaste, Sanitary pads, deodorant, condom)

Kasuotan

- Kapote
- Bota
- Tsinelas
- Ekstrang damit
- Hard Hat o Helmet
- Malong
- Salawal (Underwear)

Dokumento (Ilagay sa plastic o anumang waterproof na lalagyan)

- Birth, Marriage o Death Certificate
- Titulo ng Lupa
- ATM Card, Passport, ID, Passport at iba pang mahalalagang card
- Iba pang papeles

Iba pa

- Flashlight
- Papel at Ballpen
- Lubid
- Posporo o lighter
- Pito o whistle
- Pera

Gadget (Para sa impormasyon)

- Cellphones
- Radyo
- Ekstrang baterya at powerbank

MAAGAP

Pagpapatatag Ng Suporta Ng L!stong Pamilyang Pilipino

KOMUNIDAD

Pagsali sa evacuation at community drills

KOMUNIDAD

Makibahagi sa pagsasaayos ng early warning signal sa lugar

GOBYERNO

Pagsunod sa paglikas, mga evacuation advisories at iba pang panuntunan

MEDIA

Regular na sumubaybay sa mga ulat sa radyo, tv at social networking sites

GOBYERNO

Itanong sa lokal na pamahalaan ang itinalagang evacuation center at bigyang pansin ang mga information campaign sa mga sakuna

SIMBAHAN

Tukuyin ang mga hakbang ng paghahanda ng simbahan bago ang sakuna

TRABAHO

Tukuyin ang mga hakbang ng paghahanda sa trabaho bago ang sakuna

ESKWELAHAN

Tukuyin ang mga hakbang ng paghahanda sa eskwelahan bago ang sakuna

Family H.O.U.R. (Home Operations for Unified Response)

Ang **Family H.O.U.R.** o **Home Operations and Unified Response** ay nagpapaalala na mahalaga ang pagpapa-plano ng pamilya sa anumang disaster na maaaring kaharapin nila. Ang oras na ito ay nakalaan para sa:

- Pampamilyang Pagpa-plano para sa sakuna (maaring gamitin at magsilbing gabay ang Gabay at Mapa)
- Paghahanda ng e-balde
- Pagkukumpuni ng bahay
- Pag-alala ng mga gawain bago, habang at pagkatapos ang isang sakuna

PETA: _____ ORAS: _____ ARAW: _____

MAY ALAM

Bagyo

ALAMIN ANG PANGANIB

Ang bagyo o tropical storm ay malakas na hanging kumikilos paikot sa himpapawid na bumababa at tumatama sa lupa. Ito ay kalimitang may kasamang malakas at tumatagal na pag-ulan at malalakas na kilat. Upang bigyang babala ang publiko sa nakaambang panganib na dulot nito, nag-aanunsyo ang gobyerno ng public storm warning signal.

ANO ANG MAAARING IDULOT NITO?

- Magdala ng iba pang panganib tulad ng rumaragasang baha at storm surge
- Magdala ng pagkalunod ng pamilya at pagkasira ng bahay
- Makasira ng bahay, gusali, at iba pang imprastraktura
- Manira ng mga pananim at mga puno

PAANO MAIIWASAN ANG SAKUNA?

- Ugaliing makinig sa radyo, tv, internet at iba pang media channel ng anunsyo ng public storm warning signal
- Itali ang bubong at kung ano pang maaaring liparin ng hangin
- Ihanda ang e-balde
- Huwag pumalao o mangisda
- Huwag tumawid sa rumaragasang tubig
- Lumikas patungo sa evacuation center kung may babala mula sa kapitan o DRRMO
- Manatili sa loob ng bahay kung malakas na ang hangin at ulan
- Putulin ang mga sanga ng puno na maaaring bumagsak

Lindol

ALAMIN ANG PANGANIB

Ang lindol o earthquake ay ang pagyanig dulot ng biglaang paggalaw ng mga bato sa ilalim ng lupa.

ANO ANG MAAARING IDULOT NITO?

- Iba pang panganib tulad ng landslide, tsunami, baha at sunog
- Pagbibitak, pagkatunaw at pagguho ng lupa
- Pagguho ng mga gusali at bahay at pagtumba ng mga poste at mga puno

PAANO MAIIWASAN ANG SAKUNA?

- Alamin kung matibay ang bahay na tinitirahan
- Sumunod sa building code upang maiwasan ang pagkakaroon ng mga depektibo at mahinang klase ng istruktura o gusali
- Alamin kung ang inyong bahay ay nakatayo malapit sa isang faultline
- Alamin ang mga ligtas na lugar sa loob ng bahay, paaralan o opisina
- Kung lumindol, gawin ang "drop, cover and hold": dumapa sa lupa o sahig, magtago sa ilalim ng matibay na mesa at humawak sa paa nito.
- Manatiling nasa loob ng bahay hanggang sa matapos ang pagyanig at siguradong ligtas nang lumabas ng bahay
- Kung nasa labas ng bahay, humanap ng lugar malayo sa mga gusali, puno, poste ng kuryente at iba pang bagay na maaaring bumagsak
- Maging alerto sa mga after shock o mga muling pagyanig
- Bumalik ng bahay kapag may anunsyo na ni DRRMO, kapitan at iba pang lokal na awtoridad
- Lumikas patungo sa evacuation center kung may babala mula sa kapitan o DRRMO

Landslide

ALAMIN ANG PANGANIB

Ang landslide ay ang paggalaw o pagguho ng lupa at bato pababa mula sa isang mataas na lugar na kadalasan ay dulot ng malakas na pag-ulan.

ANO ANG MAAARING IDULOT NITO?

- Paggapang ng lupa, pagdausdos ng bato o iba pang sirang istruktura, pagbagsak ng mga bato at pag-agos ng bato, lupa o putik
- Maaaring matabunan ng bato, lupa o putik ang inyong bahay

PAANO MAIIWASAN ANG SAKUNA?

- Makipag-ugnayan sa DRRM office at alamin kung may banta ng landslide sa inyong lugar
- Iwasang magtayo ng bahay sa gilid o paanan ng bundok, baging o hukay, at lugar na nagkaroon ng landslide
- Kung nasa loob ng bahay at nagkaroon ng landslide, pumunta sa parte ng gusali na malayo mula sa paparating na landslide
- Kung nasa labas ng bahay, lumayo sa maaaring daanan ng landslide at sa mga puno, poste ng kuryente at mga gusali
- Lumikas patungo sa evacuation center kung may babala mula sa kapitan o DRRMO

SIGNAL NO.	BILIS NG HANGIN	HABA NG PANANATILI AT PACTAMA NG HANGIN SA LUPA	SUSPENSYON NG KLASO O TRABAHO	POSIBILIDAD NG PAGLIKAS	EPEKTO SA ISTRUKTURA NG BAHAY	KONDISYON NG DAGAT (TAAS NG ALAM)
1	30-60 Kph	36 oras	Kindergarten	Maaaring Lumikas		1.25- 4.0 meters
2	61-120 Kph	24 oras	Kindergarten, Elementary at High School	Maaaring Lumikas		4.1-14.0 meters
3	121-170 kph	18 oras	Kindergarten, Elementary, High School, College at Pang-publiko at Pang-pribadong Opisina	Inirerekomendang Lumikas		14.0 meters
4	171-220 kph	12 oras	Kindergarten, Elementary, High School, College at Pang-publiko at Pang-pribadong Opisina	Dapat Lumikas		More than 14.0 meters
5	Mahigit 220 Kph	12 oras	Kindergarten, Elementary, High School, College at Pang-publiko at Pang-pribadong Opisina	Dapat Lumikas		More than 14.0 meters

Paalala: Ang lokal na pamahalaan ang may awtoridad sa pag-aanunsyo ng suspensyon ng klase o trabaho sa opisina. Maaring hintayin ang kanilang annunsyo sa TV, radyo o internet.?

MAY ALAM

Baha

ALAMIN ANG PANGANIB

Ang baha o flooding ay ang hindi inaasahang pagtaas ng tubig sa isang lugar dulot ng tuloy tuloy na pag-ulan, storm surge, tsunami at high tide. Ito ay maaaring ring dulot ng mga gawain ng tao tulad ng maling pangangasiwa ng basura at kanal, pagputol ng puno at pagpapakawala ng tubig sa dam.

ANO ANG MAAARING IDULOT NITO?

- Pagpasok ng tubig-baha sa loob ng bahay
- Paglubog ng bahay sa baha
- Maaaring pagmulan ng ng sakit tulad ng leptospirosis, diarrhea at iba pa
- Pagkakuryente sa tubig-baha
- Pagkalunod
- Pagkatangay ng mga mpanganib na hayop o bagay tulad ng ahas at iba pang debris

PAANO MAIIWASAN ANG SAKUNA?

- Ilagay ang mga kable at koneksyon ng kuryente sa mas mataas na bahagi ng bahay
- Siguruhin na walang bara ang inyong mga kanal
- Magtayo ng flood walls at sandbag kung kinakailangan
- Iwasang magmaneho sa lugar na binabaha. Ang dalawang talampakang taas ng umaagos na tubig ay maaring magtangay ng sasakyan
- Huwag maglaro o lumusong baha
- Lumikas patungo sa evacuation center kung may babala mula sa kapitan o DRRMO
- Huwag magpumulit tumawid sa rumaragasang tubig

Sunog

ALAMIN ANG PANGANIB

Ang sunog ay isang pangyayari dulot ng mabilis at hindi mapigilang pagkalat ng apoy na maaaring dulot ng sirang kable ng kuryente, mga kasangkapang naiwang nakasaksak, naiwang kandila na nakasindi, kalan at iba pang bagay na maaaring pagmulan ng sunog.

ANO ANG MAAARING IDULOT NITO?

- Maaaring pagmulan ng haze o pagkakaroon ng makapal na usok sa mga kalapit na lugar
- Makasira ng bahay, gusali, at iba pang imprastraktura
- Maaaring pagmulan ng mga sakit sa baga ang usok galing sa sunog

PAANO MAIIWASAN ANG SAKUNA?

- Alamin ang emergency exit sa inyong bahay
- Ugaliing isara ang tangke ng gas
- Pag-aralan gumamit ng fire extinguishers
- Ilagay ang mga numero ng telepono ng fire station sa lugar na madaling makita
- Tumawag ng electrician o ipagbigay-alam sa pinakamalapit na electric company ang anumang sirang linya ng kuryente

Storm Surge (Daluyong) at Tsunami

ALAMIN ANG PANGANIB

Ang storm surge o daluyong ng bagyo ay ang hindi pangkaraniwang pagtaas ng tubig sa dalampasigan habang papalapit ang bagyo sa baybayin. Ito ay sanhi ng malakas na hangin dahil sa pagbaba ng pwera sa mata ng bagyo na nagtutulak sa tubig-dagat dahil upang ito ay maipon at tumaas kaysa sa pangkaraniwang taas ng tubig.

ANO ANG MAAARING IDULOT NITO?

- Tangayin ang mga bangka o sasakyang pang-dagat
- Dalawampung talampakan o mahigit na dalawang-palapag na bahay na pagtaas ng tubig malapit sa baybayin
- Matinding pagbaha sa baybayin

PAANO MAIIWASAN ANG SAKUNA?

- Magtungo sa mataas na lugar kung may kapansin-pansin na di pangkaraniwang na pagtaas at pagbaba ng tubig
- Huwag manirahan malapit sa dagat o sa mga no-build zones
- Magtanim ng bakawan o magtayo ng seawall kung malapit ang bahay sa dagat
- Alamin sa DRRM Office ang Warning Signal sa inyong komunidad sa Tsunami at Storm Surge
- Magkabit ng mga karatulang "paalala" o "babala" malapit sa delikadong parte ng dalampasigan
- Ugaliing makinig sa balita ukol sa Tsunami o Storm Surge
- Lumikas patungo sa evacuation center kung may babala mula sa kapitan o DRRMO

MGA PAALALA O WARNING SIGNAL

HABANG MAY SUNOG:

- Huwag mag-panic
- Patayin ang main switch ng kuryente
- Kapag makapal na ang usok sa loob ng bahay, gumapang palabas
- Maglaan ng maluwag na daanan para sa mga rescuer, bumbero at fire truck
- Ipagbigay alam sa kinauukulang lokal na opisyal o pinakamalapit na ahensya ng gobyerno sa pamamagitan ng pinakamabilis na komunikasyon

PAGKATAPOS NG SUNOG:

- Bumalik lamang sa inyong bahay kung mayroon ng pahintulot mula sa inyong mga lokal na opisyaes na ligtas na ang inyong lugar

MGA PAALALA O WARNING SIGNAL

Ang tsunami ay maaring magmula sa labas ng bansa. Kung mangyayari ito, mas mahaba ang oras ng isang pamilya para lumikas. Sa bansa, ito ang mga warning signal na dapat tandaan:

Maging mapagmatyag sa mga natural na senyales na nakalista sa ibaba, magtungo na sa mas mataas na bahagi ng lugar at huwag nang maghintay ng anunsyo ng paglikas

- Malakas na paglindol
- Abnormal na pagtaas at pagbaba ng tubig
- Ugong ng malakas na alon ng dagat

HANDANG HANDA

ANG PLANO NG L!STONG PAMILYA

ISKEDYUL NG PAG-UUSAP AT PAGHAHANDA NG PAMILYA SA MGA BANTANG-PANGANIB

PETA? _____

ARAW? _____

ORAS? _____

ILANG BESES SA ISANG BUWAN?

ISA

DALAWA

TATLO

I-TSEK ANG KARANIWANG PANGANIB NA NARARANASAN SA LUGAR. MAGBIGAY NG HALIMBAWA:

BAHANG _____

BAGYO _____

LAND SLIDE _____

TSUNAMI _____

STORM SURGE _____

LINDOL _____

SUNOG _____

ISULAT ANG MGA EARLY WARNING SYSTEM SA KOMUNIDAD

_____

_____

_____

_____

ISULAT ANG MGA GAWAIN, BAGO, HABANG AT PAGKATAPOS NG ISANG SAKUNA

Bago

_____

_____

Habang

_____

_____

Pagkatapos

_____

_____

ISULAT ANG GAWAIN NG BAWAT MYEMBRO NG PAMILYA SA PAGHAHANDA

NANAY _____

TATAY _____

ANAK _____

IBANG MYEMBRO NG PAMILYA

_____

_____

ISULAT ANG LUGAR TAGPUAN AT ITINALAGANG EVACUATION CENTER ANG PLANO NG LISTONG PAMILYANG PILIPINO

DALAWANG LUGAR NG TAGPUAN

1. _____

2. _____

ITINALAGANG EVACUATION CENTER

_____

_____

IGUHIT AT ITURO ANG MGA SUMUSUNOD SA INYONG BAHAY:

- LABASAN O EXIT POINTS
- BINTANA
- MGA MAPANGANIB AT DELIKADONG LUGAR